

udateret

SENDER

Joakim Skovgaard

RECIPIENT

Kirkeministeriet

FACTS

Document type:

Letter

Archive:

Mappe 93 nr. 36a-c

TRANSCRIPTION

Afventer transskription.

Til Kirkeministeriet!

SKOVGAARD-MUSEET
Mappe 83 Nr. 36B

Som svar på Ministeriets skrivelse af 30/7 1927, må jeg først takke for de på foreskrevet for finansåret 1927/28 bevilgede 10.000 kr. til udsmykningen af apsis i Ribe domkirke og for forudsætningen for bevilgningen, nemlig at jeg er villig til at foretage udsmykningen, og dernæst svare, at dette vil jeg såre gerne, det er en sag, som har ligget mig på sinde i år og dage.

Det er imidlertid en såre vandskelig sag, og jeg forestår faldet ud af indvendinger der er rejst imod det, med en uafsluttet frydelse at forstyrre indtrykket af den gamle arkitektur, i den eneste domkirke apsis fra den romanske tid der er levet os urørt i Danmark. (i Ribe domkirke apsis og i romansk stil 2) sig!

Derfor er det at svare, at den dog ^{meget} formentlig grundelig har været smykket med maleri. Denne antagelse bygger jeg på, at det dengang var almindeligt at udsmykke kirkerne, og at når der i kirkens midterstrib nærligst nu er fremdraget og restaureret en mængde ornamente på vægge og hvælvinger, så kan de hellere dele af kirken næppe have været uden pryddelse, men i så fald er apsis ikke levet os urørt.

En anden ting er, at de dele af kirken, som nu ikke er dekorerede, ulovligt virker med en løst mere storladet skønhed, end de bemalade. Jeg mindes domkirken fra dengang den stod så at sige helt hvid, hvor den da vistnok vidunderlig hel og stor, imod hvad den nu gør. Hvad de gamle gjorde, var i regelen godt, men her ^{gives mig at være} er et eksempel på, at det modsatte kunne være tilfældet, eller og er der noget den ^{fremdragne} udsmykning mangler, eller der foreligger en misforståelse. Jeg har selv hørt til dem, der ønskede, at Ribe domkirkes indre fik lov at stå urørt, men det kan ingen borge os for, at den i fremtiden får lov til, og jeg er i tidens løb gået over til den antagelse, at hvis apsis havde fået en tilstrækkelig let og bred og god udsmykning, som tillod, at resten af kirken forblev hvid, eller så omtrunt hvid, (den lille glade mand og i nordre korskvadrant burde soler i sig selv bevares), ja ikke alene tillod det, men i sit væsen stillede den fordring

A

Forlaget går ud på, at bevare Kirkens og Korets hvide karakter så meget som muligt, samtidig med at koret fremkøles som det i det østlige Sted i Kirken, medens det nu altsammen ikke drager opmærksomheden. Jeg har set domkirken inden istandsættelsen, da var den dejlig; forskellige forandringer har senere skadet Kirkens Længdevirkning, den kunne jeg ikke vilde vinde, ved at koret udsmukttes, og jeg tror at kunne gøre dette på en måde, der fremkøler dets dejlige arkitektur. Jeg har bygget hele min plan på, at Kirken skal kunne nøjes med at kør koret, og se, fremkøles, netop fordi jeg fandt den så skøn i sin hvidhed. Min udmærkning må til at begynde med blive en prøve, hvad enten det så senere bestemmes, om det endelige materiale vil være passende, hvad jeg i det østlige regner for det bedste, mosaisk, ~~men~~ ^{kan} dette materiale ~~kan~~ anvende guld med så skøn en virkning, og det er det holdbare. I Rom er der i Kirken St. Konstantin, som står for mig med hvide, udmærket kalkede, vægge, og på små afstande på hvid mosaisk bund, og med Kristus' guldkledd, en så skøn farvesammensætning. Jeg har hørt antage over, at det vilde være galt at lægge mosaisk i Ribe domk., da der ikke kendes mosaisk fra gammel tid i nogen romansk kirke nord for Alperne, og nu er dette vor eneste store kirke fra den tid, som endnu delvis står i sin oprindelige skikkelse. Vil vi se denne påstand nærmere efter, vil det dog måske inde sig, at der er rødt med denne skikkelse, i hvert fald er koret da udført og hvidt, medens det i sin tid vistnok har været smukt med maleri. Men hvorfor velge mosaisk? Det er nu det bedste og mest holdbare materiale, og jeg synes det vilde være galt i den grad at rette sig efter hvor Længdevirkningen i sin tid vilde mod nord. Det gælder dog ikke om at efterlade en gammel ~~stue~~ ^{stue}, men at smykke en gammel kirke med et kunstværk, den kan være tyngt med. Jeg vil helst ud hvor der er kirke det er, men om den kan pyntes af mig bare ene og alene på, om jeg måsten det. I Tyskland har mange kirker fået senere pyntelser og altertavler i anden stil end Kirkens oprindelige, og de er derved blevet rigere, hvis blot Kunstneren var opmærksom nok, og det var de ofte endda ret længe og i tiden, så det er for det første for forvirede tid, at der er gjort så mange fejl. I fordi kunstnere har manglet den rette forståelse, afbildet os.
 forklare for opgaverne 74

til det øvrige kirkerum, at det underordnede sig denne hellige plads, da var meget uendret. Med andre ord, at det i hovedsagen holdes kortt.

Om det lader sig gøre, synes mig at være forsøget værd. Jeg har i Lunds domkirke hørt, hvor herligt et materiale mosaik er, og hvidmalt muret, at det burde også anvendes i Ribe. Det bedste vilde ikke være for godt. Jeg har jo i Rom set hvor smukt det virker i kirken St. Kostas med Trinitus i guldbragt på hoved bund i en i hovedsagen hvid kirke, men ved nu for nyligt at gense Ribe domkirke, er jeg blevet røkket i denne min mening. Det er muligt, at selv med hvid bund vil mosaik virke for tung. Dette kan kun bedømmes ved en prøve på stedet, udført i almindelighed på den nuværende puds, at forarbejde som under alle omstændigheder må gøres, enten det så viser sig, at det endelige materiale bør være fresco eller mosaik, eller slet ingen ting. Nu at komme ind på, hvad der fra andet synspunkt kan forføres for det ene eller det andet materiale, vil i øjeblikket føre for vidt. Der er jo noget underligt i, at selv om man føler den dejlige arkitektur i kirken centrum, og især hvor alles øjne naturligt følger hen, at der eksisterer virkningen sig aligvel nu i en hvid tomhed.

Godt stillads, varme i kirken, beboelse, (Motivet) rødt purpur, 1/2 går ud fra de folk jeg nu kan få, men de kan blive hindrede.